

॥ ३० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ कुंडेपाकपात्रे अश्वातीति कुंडाशी ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ चोक्षः शुद्धः ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥
 तेन शूद्रान्नशेषेण ब्रह्मस्थानादपाकृतः ॥ ब्राह्मणः शूद्रतामेति नास्ति तत्र विचारणः ॥ २० ॥ यस्यान्नेनावशेषेण जठरे यो घ्निये द्विजः ॥ तांतां यो निव्रजे द्विप्रोयस्यान्न
 मुपजीवति ॥ २१ ॥ ब्राह्मणत्वं शुभं प्राप्य दुर्लभं यो वमस्यते ॥ अभोज्यान्ना निचाश्नाति स द्विजत्वात्पतेत वै ॥ २२ ॥ सुरापो ब्रह्महा क्षुद्रश्चोरो भग्नव्रतो शुचिः ॥ स्वा
 ध्यायवर्जितः पापो लुब्धो नैकृतिकः शठः ॥ २३ ॥ अव्रती वृषली भर्ता कुंडाशी सोम विक्रयी ॥ निहीनसेवी विप्रो हि पतति ब्रह्म यो नितः ॥ २४ ॥ गुरुतल्पी गुरुद्रोही
 गुरुकुत्सारति श्वयः ॥ ब्रह्मविच्चापि पतति ब्राह्मणो ब्रह्म यो नितः ॥ २५ ॥ एभिस्तु कर्मभिर्देविशुभैराचरितैस्तथा ॥ शूद्रो ब्राह्मणतां याति वैश्यः क्षत्रियतां व्रजेत् ॥
 ॥ २६ ॥ शूद्रकर्मणि सर्वाणि यथान्यायं यथाविधि ॥ शुश्रूषां परिचर्यां च ज्येष्ठे वर्णे प्रयत्नतः ॥ २७ ॥ कुर्यादविमनाः शूद्रः सततं सत्यं स्थितः ॥ देवद्विजाति स
 ल्कर्ता सर्वातिथ्यं कृतव्रतः ॥ २८ ॥ ऋतुकालाभिगामी च नियतो नियताशनः ॥ चोक्षश्चोक्षजनान्वेषी शेषान्नकृतभोजनः ॥ २९ ॥ दयामांसं न भुंजीत शूद्रो वैश्य
 त्वमृच्छति ॥ ऋतवाग न हंवादीनिर्द्वहः शमको विदः ॥ ३० ॥ यजेते नित्यं यज्ञैश्च स्वाध्यायपरमः शुचिः ॥ दांतो ब्राह्मणसत्कर्ता सर्ववर्णबुभूषकः ॥ ३१ ॥ गृहस्थव्र
 तमातिष्ठन् द्विकालकृतभोजनः ॥ शेषाशी विजिताहारो निष्कामो निरहंवदः ॥ ३२ ॥ अग्निहोत्रमुपासंश्च जुह्वानश्च यथाविधि ॥ सर्वातिथ्यमुपातिष्ठन् शेषान्न
 कृतभोजनः ॥ ३३ ॥ त्रेताग्निमंत्रविहितो वैश्या भवति वैद्विजः ॥ सर्वैश्वः क्षत्रियकुलेशु चौ महति जायते ॥ ३४ ॥ सर्वैश्वः क्षत्रियो जातो जन्मप्रभृति संस्कृतः ॥
 उपनीतो व्रतपरो द्विजो भवति संस्कृतः ॥ ३५ ॥ ददाति यजते यज्ञैः समृद्धैरासदक्षिणैः ॥ अधीत्य स्वर्गमन्विच्छं खेताग्निशरणः सदा ॥ ३६ ॥ आर्तहस्तप्रदो नित्यं प्र
 जाधर्मं नृपालयन् ॥ सत्यः सत्यानि कुरुते नित्यं यः सुखदर्शनः ॥ ३७ ॥ धर्मदंडो न निर्दो धर्मकार्यानुशासकः ॥ यं त्रितः कार्यकरणैः षड्भागकृतलक्षणः ॥ ३८ ॥
 ग्राम्यधर्मं न सेवेत स्वच्छंदेनार्थको विदः ॥ ऋतुकाले तु धर्मात्मापत्नीमुपशयेत्सदा ॥ ३९ ॥ सदोपवासी नियतः स्वाध्यायनिरतः शुचिः ॥ बर्हिष्कां तरिते नित्यं श
 यानो भिगृहे सदा ॥ ४० ॥ सर्वातिथ्यं त्रिवर्गस्य कुर्वाणः सुमनाः सदा ॥ शूद्राणां चान्नकामानां नित्यं सिद्धमिति ब्रुवन् ॥ ४१ ॥ अर्थादाय दिवा कामान्न किंचि
 दुपलक्षयेत् ॥ पितृदेवातिथि कृते साधनं कुरुते च यः ॥ ४२ ॥ स्ववेदमनियथान्यायमुपास्ते भैक्ष्यमेव च ॥ त्रिकालमग्निहोत्रं च जुह्वानौ वियथाविधि ॥ ४३ ॥

॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥